NICOLETA DOUCA
Persona: detalii, mutaţii

NICOLETA DOUCA

PERSONA:
DETALII,
MUTAŢII

EDITURA MARINEASA
TIMIŞOARA

Cuprins

Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”
Spuneţi ce ştiţi despre mine!
Via Crucis
Confesiunile bunului creştin
Istoria unui spaţiu extrem de redus
Via Crucis - nevroză -
despre demontarea mecanismului
Matrioşka
“mai chinuie-mă o dată!”
Însemnări de proprietar
personaj = informaţie
Necunoaşterea are o seducţie aparte...
Avertisment

Mulţumuiri doamnei avocat Liliana Albu
care a făcut posibilă apariţia
acestei cărţi

aşa a fost tot timpul, un fel de trecere prin
Săptămâna Patimilor.
- cred că nu am avut înainte preferinţe pentru
acest model de confesiune -
mai demult reuşeam chiar să fiu foarte curajos.
încât dacă m-aş fi îmbrăcat în zale cavalereşti
anumite fapte s-ar fi întâmplat poate
numai în imaginaţie.
acum e limpede ce caut.
şi uite-mă în aşteptarea biruitorilor. iar
ceea ce înseamnă schilodire e de fapt
obligaţia civică: ai să te căieşti, sigur, aşa vei face.

se cuvine totuşi să admitem că,
în fiecare dimineaţă unii învinşi se întorc din bătălie
pentru a-şi plăti
cheltuielile de înmormântare.

(Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”)

am crezut că voi putea rămâne acolo unde mă aflam
însă generaţia de sanatoriu trebuie să dea seamă:
altădată cu un rest de inocenţă erai aproape convins
că nu există infirmităţi şi ceea ce te reţine/amână
este numai simpla împărţire a pasiunilor.

deocamdată ne oprim aici să-şi aleagă fiecare ce vrea.

avem puţine griji, învăţătorule, acestea sunt teritoriile
cu lucruri vremelnice,...

pe unde trec asemănarea obligatorie dintre
pierdere
şi câşig
îmi îngăduie să spun cu glas tare:
haide, arată că n-ai
cele trei dimensiuni,
întru limpezirea mizeriei!

nu ne grăbeşte nimeni, alţi stăpâni amintesc acum
de vremurile bune.

(Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”)

în cele din urmă am ajuns la momentul decizional

e minunat că sunt un om cumsecade
şi că pot modifica ierarhia binefăcătorilor.
aşa mi se spusese atunci:
nu eşti de pe corabie, te recunoşti
numai izolat într-un spaţiu intim
- acasă - unde mai bătrân fiind
toate îţi vor rămâne neterminate, ca să strigi
în deşert cine ai vrea să fi.

ce să spun?
am întins braţul şi am arătat
fără ieşire un pod peste următoarele două sau trei
minute;
ca nimeni să nu ştie în numele cui merg
în genunchi,
dar mai ales:
nici o milă pentru pacienţii domestici
nici o epistolă vindecătoare
...

avem puţine griji învăţătorule, atât de puţine,
încât nu mai ştim pune corect întrebarea.

(Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”)

îmi place să aud geamurile spărgându-se pe asfalt,
acolo fragilitatea fiinţei nu trebuie să treacă
testele de comuniune.
noaptea însă, simt lanţurile ce leagă muntele de sare
de mâinile ce-l mărunţesc.
prin urmare, de mai multe ori au dreptate
cei ce au dinţii crescuţi în trupul meu.
aşa vreau eu izbânda.
mă las deci, altora mai îngroziţi decât mine.
în mijlocul unui efort solitar
lumina se va întoarce în pace cândva,
ridurile ochilor vor tânji după întuneric, ba chiar
firesc, la capătul lumii, câştigă credibilitate rănile mele.
...

- rogu-te, nu mă pune să văd din poziţia mea de

martor

dimensiunea modestiei.

(Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”)

întâmplarea e născocită şi nu are însemnătate precum
învăţătura de a nu deranja oamenii ce se obligă
să râdă pe străzi, pieţe, bulevarde, etc.
speriindu-se unii pe alţii.

am stat nopţi în şir, să pot vedea cum
vinovat sunt, cum în mine
au murit şi fiul şi părintele.
aşa fiind, nu mă iau în seamă tot timpul.
uneori mă sărbătoresc, să nu mă uit.
alteori din toate darurile îmi aleg
atâta fericire cât să mă pot contrazice.

noi l-am zărit pe sfetnicul acestei lumi
Învăţătorule,
el nu întreabă,
el se simte pe sine ca pe o istorie inacceptabilă.
el are într-un fel dreptate.

(Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”)

fiecare poate gândi cu greu la propria sa oaie neagră.
probabil eu scriu despre ultimele persoane care ştiu.

ceea ce scriu acum sunt însemnări
dinaintea călătoriei; de fapt explicaţia acestor rânduri
a fost de la bun început pierdută, înadins, de
îngerul păzitor al imaginaţiei.
altfel toţi ar fi reuşit
să împlinească speciale calităţi de
erou prin comparaţie.
somnul a tot ce ştiu, mă pregătea pentru
plecare, dar mai ales
strălucirea de suprafaţă a lucrurilor pe care
le-aş fi luat cu mine;
tocmai aceste infidelităţi imită cel mai bine drumul.

nu se ştie niciodată când,
din câte avem ni se ia înapoi peste zadarnic.

aceasta este istoria şi geografia.

(Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”)

posibilitatea salvării a venit mai târziu,
când deja devenise obişnuinţă să fi înşelat de
latura medievală a imaginaţiei.
imediat modul cum se defineşte propria persoană
se schimbă. însăşi
căderea,
nu se poate limita la simpla reluare a
ascensiunii.
...

toate acestea trebuiau povestite.
pentru a scăpa de nişte demoni inutili
nu poţi ocoli calea improvizaţiei.

(Consemnări din “Cum gândeşte prostul satului”)

cu ultimele puteri nu te poţi ridica mai sus
decât ţi-e numele.

Spuneţi ce ştiţi despre mine!

Spuneţi ce ştiţi despre mine!

: scrii o versiune la un jurnal dintr-un mediu excepţional
de nici viu, nici mort, depăşind dincolo de hârtie
ieşirea din nimicnicie, pentru a convinge prin prezenţă,
un spaţiu ca o zonă de recunoaştere.
în fapt o altă proiecţie a unui document unic
- consistenţa remuşcărilor.

: nimeni nu a trebuit să se adapteze la
mersul cu picioarele desculţe pentru adeverirea
unor răni.
fiecare are deja lipită, eticheta cu numele
pacientul care îl locuieşte.

de aici înainte tot ce se va scrie va fi
atins de final.

Spuneţi ce ştiţi despre mine!

: răbdător şi precaut
trăieşti în derivă, cu efortul de a te fi irosit
în mimarea unor situaţii limită.
acesta e stratul mai puţin vizibil al experimentului

: constrâns de instinctul salvator, sunt mai mult
decât o preferinţă
batjocura şi dispreţul.
referitor la decodificarea falselor momente de
comunicare,
ar fi de ajuns dacă nu ai respira.

numai panica îşi ajunge sieşi, dar şi ea
e mai mult un pretext

scribii, astrologii, călugării -
o dilemă de care habar nu ai avut niciodată.

Spuneţi ce ştiţi despre mine!

: rebelii, umilii, doar ei pot accepta cu adevărat
bucuria supărătoare pentru care încă n-au murit

: cei dispuşi la presupuneri vor spune că soarta
şi un anume tip de inteligenţă, fac din
rememorarea mişcării unei alte vârste şi
cât timp mai avem de trăit, halucinaţii controlate

toate aceste ipoteze de lucru sunt cele ce îţi vin

imediat
în minte:
paradisul bătrâneţii îndeplinite după modelul
anxietate - angoasă - disperare
dar mai ales sentimentul că semnele otrăvitoare
pot fi transmisibile.

Spuneţi ce ştiţi despre mine!

: îndârjirea cu care îţi aperi greşelile
abilitatea cu care utilizezi renunţarea,
este cheia de înţelegere pentru starea de victimă,
modelând însăşi fizionomia.

: trecătorii transparenţi, pentru a nu fi încremeniţi,
au datoria de a-şi primeni când şi când carapacea
majoritatea se raportează strict
la evenimente, cu recuzită şi cele de trebuinţă.

obligaţiile în cazul de faţă, sunt vechi şi prea
groteşti
pentru a fi luate în serios. cu siguranţă
ce va fi să fie, are somnolenţa orientată spre înapoi.

Spuneţi ce ştiţi despre mine!

: accesele de lirism, pornirile patetice foşnesc
cu nobleţe: sunt mici blesteme din nou la modă.
întâmplările posibile şi neîmplinite
sunt graţiate de memorie şi abia pe urmă
dobândesc chipul odăii de la drum

: mizeria (reziduuri de regrete) trebuie înţeleasă
cu instinctul.
sărăcirea de argumente admite prin echivalenţă,
pentru stăpânul peisajului steril (incomplet
personaj
al
iertării la nivelul destinat profeţilor) nostalgia
frumuseţii

continuarea nu mai interesează,
suficientă e doar puterea de a-ţi consola fiecare eşec.

observaţii marginale

cotidianul cel mai comun e depănat cu
monotonie:
aventuri, mai mult curiozităţi de obiecte,
promisiuni de mai mică importanţă.

fost-am desprinşi din chemarea luptătorului
ca văzători.
şi e bine să mă credeţi

aş fi putut să vă înşel

“spuneţi ce ştiţi despre mine!” un ritual algoritmic după care un personaj se exorcizează de mâna celui care a îndrăznit să-l ademenească.

Via Crucis

Via Crucis
- dreptul la automutilare -

vin de nevoie la ziua de azi:
ezit şi trag de timp, teama îmi face bine. echipa
sanitară[1] îmi spune însă
că trebuie să şochez, să intimidez
feluritele vămi şi scări ale curăţirii
nu te ajută să împarţi nimic cu nimeni:
am lovit primul, am luat prada cea mare.

secţiunea corespondenţă
: cifrul genetic al personajelor se activează funcţie de
maleficul exterioarelor

Via Crucis
- dreptul la sinucidere -

Perfecţiunea cere ca fiecare individ să se elimine pe sine
Mişcarea celor Fără de Potenţial Distructiv

suprimarea fricii, coeficientul de sfâşiere,
noţiuni ce-şi arată colţii trecând din biografie în
episoadele falsificate ale scrisului şi mai departe
în durerea mută a animalului care e
personajul

fuga graţia (binecuvântarea, harul, mântuirea)
Mişcarea celor Fără de Potenţial Distructiv

scena e concepută ca un dans, un balet
- se renunţă la text

Via Crucis
- dreptul la prostituţie -

Desţelenirea textului:
– cum ar fi fost dacă rămâneam nepăsător?
– şi ce are asta cu porcii tăi?

Corul:
să-i ferim picioarele pe care eu voi sta

aceste minciuni şi ficţiuni literare devin
un simplu exerciţiu de gimnastică pentru
tot ceea ce
ştiu,

iar dacă se asistă la o istorie personală
strangulată periodic de complicităţi

blamabile,
mi se poate pardona inaderenţa cu
înclinaţii spre banalităţi, indecenţe, etc.

Confesiunile bunului creştin

trăiesc într-o lume interesantă şi-mi place
viaţa şi omul care sunt eu.
nu e altă cale, spun unii,
o cărămidă în cădere nu e decât un amestec
de realitate ce nu se grăbeşte.
iar în absenţă de orice altceva,
praful aşteptării.

nu te mai laudă nimeni, bunule creştin.
noi suntem aici şi ne amintim foarte bine holul, dar
abia prin ceaţă călăreţii purtând însemnele noastre
se văd în sfârşit.

se întâmplase aproape fără să ştiu
şi niciodată nu a fost altfel.

nu mai e mult şi voi rosti:
eu devin previzibil aşa cum viu se face imaginarul
în lupta cu delirul zilnic.
era rândul meu şi mă făceam nevăzut
în aceeaşi voce de împrumut cu care mă scriu
pe mine şi mă închipui,
în disperarea de a mă păstra vindecat de
adevărurile favorabile altcuiva.

unde este fidelitatea ta, bunule creştin,
ca să sprijini neizbânda noastră?
noi nu vom îndrăzni să intrăm în
tiparul înţelegerii tale,
noi suntem liberi ca excepţie.

acum am impresia că dorm, însă după,
când nu va mai fi nevoie
voi încerca din nou.

(Confesiunile bunului creştin, document - fila 2 -)

mă conving că nu găsesc decât o singură experienţă
ce mă poate pune în mişcare,
noroiul unui alt mod de a suferi, o facere a lumii
închipuită cumva într-o modificare a trăsăturilor feţei.

ce anume să facem, bunule creştin? noi aşteptăm

ceea ce

tu vei alege, acea parte a căinţei ce trebuie
lăsată nepăzită.

eu ştiu că de aici începe un exerciţiu de relief,
un fel de anatomie în afară.

(Confesiunile bunului creştin, document - fila 3 -)

spuneam odată că voi accepta paralizia gândului,
pentru a face posibilă transformarea în exemple,
întoarcerea la momentul când
viaţa părinţilor nu are nici o legătură cu
evenimentele ce urmează să le ia locul.
omagiu sau înscenare, nelinişteа este de fapt
forţa acestui model de jurnal.

bunule creştin, noi avem mai multe trupuri
decât de obicei. e dezlegarea la strigăt,
acest lucru înţelege uimirea şi frica.

cum mă aşteptam, în jurul meu începeau să se
lovească

unele pe altele,
concluziile, observaţiile...

(Confesiunile bunului creştin, document - fila 4 -)

viaţa particulară a păcătosului simplu admite
preţuirea confruntării (cu efecte benefice)
dintre lumea prezentului, înţeles cu
întrebările obişnuite şi vârstă.
este un fel de scuză pe care o spun mai tot timpul,
şi mă voi explica iarăşi:
sunt vulnerabil şi în plus am nevoie de acest jurnal.

bunule creştin,
cum nimeni nu a imaginat încă nimic, mai degrabă
ne-am opri. Dumnezeu vine spre noi
după chipul şi asemănarea noastră.

e bine câteodată că îmi interzic anumite lucruri.
ca de exemplu, riscul unui epilog.

(Confesiunile bunului creştin, document - fila 5 -)

Istoria unui spaţiu extrem de redus

Istoria unui spaţiu extrem de redus
- cu grilaj şi rame -

multe din lucrurile acestor texte - tablouri[1]
vor fi transformate prin verbe ce experimentează
căldura confesivului, inegal şi fără selecţii
- un fel de maşină agricolă[2]

aceste fiinţe mici le omori în fiecare noapte.
îţi închipui deja formule algebrice sofisticate
după care ele devin şi mai evidente, în următoarea
adormire.

rezultatul e discutabil, are umerii înalţi,
glasul menţionabil în măsura în care se face consemnarea
oarecum turistic.

---

1 cu grilaj şi rame - ţine strict de cele două timpuri în care cel ales devine adept.

2 pentru a sublinia utilitatea acestei “zbateri” de care îţi este acum

Istoria unui spaţiu extrem de redus
- cu grilaj şi rame -

fără eprubete metafora uşoară, pozitivă,
devine strip-tease
cum cei slabi vor găsi îmbrăcămintea celor care
tocmai au plecat:
te bazezi pe asceza[1] acestui trup de la care
îţi iei rămas bun în fiecare dimineaţă fiindcă
vrei să laşi totul în ordine
deşi noaptea rememorezi totul,
aşa cum fantomele care îţi populează camera
îşi trădează meseria.

gând redus până la capăt: inima de literatură
a lucrurilor şi mersul pe jos,
un mod personal de a face penitenţe.

---

1 unicul gen de romantism ce-ţi este întrucâtva acceptat.

Istoria unui spaţiu extrem de redus
- cu grilaj şi rame -

scriu despre cum am vrea să se micşoreze
şi să dispară prin uitare
ideea de alergător, ea apare ca eroare
creată înadins pentru bezna, în care
istovit şi înţelept cum nici nu te aştepţi,
vei fi scos la vânzare.
această deplasare poate să te calce pe nervi,
ca tot atâtea exemple pe care cineva îţi mărturisea
că ar fi vrut să le trăiască

în momentul în care spun
în locul acesta nu creşte nimic
zodia îmi transmite[1] că mă pot adăposti aici
fiindcă deşi ficţionar,
nucleul - ţinta - scopul
e să înveţi că poţi funcţiona în viaţa altcuiva
cu situaţii asemănătoare celor dublate de
propria-ţi veghe

---

1 dictează; tonul imperativ depăşind ritmul interior la modul strident.

Istoria unui spaţiu extrem de redus
- cu grilaj şi rame -

următoarele rânduri se vor citi[1] adoptând
tonul şi mimica incantaţiei.

hainele şi îndelungata răbdare, leacuri sterpe
se vor dovedi
şi loc mai e îndestul.
mlaştini cu poveri nesfârşite pentru cel ales
şi loc mai e îndestul.
ţie care n-ai fost chemat,
spaima, riscul şi încrâncenarea
şi loc mai e îndestul.

“în locul” dumneavoastră aş opta pentru altceva[2]
atâta timp cât lucrurile stau astfel. iar ele
exact asta aşteaptă: să fie decorative.

---

1 rostirea presupune o mişcare orizontală prea puţin necesară.

2 dezordinea aparentă câtă ţi-a fost dată
- o continuă iritare nervoasă -
e de fapt teama de a nu avea talent.

Istoria unui spaţiu extrem de redus
- plante decorative -

autorul s-a mai potolit,
dovadă inflexiunile restrictive ale discuţiilor şi
un amănunt din memorie
rămas neobişnuit de adaptat exigenţelor mondene:
omuleţul de paie[1].

e cazul să simţi când poţi fi curajos.
important e să nu te prefaci
numai fiindcă îţi este la îndemână.

desigur, aduni aceste prezenţe mai ales pentru
locul[2] în care te-ai înnobilat singur.
aici probabil vezi numai o parte din furia şi groaza
cu care limba ta vorbeşte împreună.

---

1 monştrii lui îmi seamănă mie
noi ne iubim şi nu ne deranjează.

2 un spaţiu extrem de redus.

Istoria unui spaţiu extrem de redus
- plante decorative -

obrăznicia... lista poate continua,
profesie pe care o apreciezi, odată ce mişcarea[1]
depinde în plus, de ghilotina regizorului.

din partea casei purtam porecla “ostil”: sunt
continuare la scenariul meu şi pot
împrumuta suficiente potriviri pentru a exista după
regulile gloatei[2]
(mai concret, arăţi în fiecare moment
cât de mult accepţi prin tăcere)

tribuna trebuie demontată;
funia vede... creşte...
se roagă credincioşii: statutul de îmblânzitor
lipseşte din buzunare.

---

1 preferabil cu paşi mărunţi

2 alte civilizaţii

Istoria unui spaţiu extrem de redus

în ceea ce priveşte limbajul
răutatea sub care am desluşit prima gură de rostiri
a fost de-a dreptul pasionantă[1].
am atras atenţia asupra acestui lucru
şi mizez doar pe o anume formă de vizibilitate:

...o persoană ce ţine să mulţumească
în special scriitor[2], altfel ducea o viaţă mai
normală, mai calmă - de pensionar,
frustrarea, piaza-rea, e aproape tot ce primeşti
poate instinctiv, încă înainte de a te fi apucat
de scris.

vreau să trec peste momentul autobiografic
precum celelalte vieţuitoare
care simt pericolul.

---

1 după eforturi repetate am realizat că era doar politeţe.
2 generaţia ocultă de victime (dimensiunea în care mai

rămâi şi vorbeşte încă despre mine!

tocmai este rândul povestitorului cu ambiţii de
idol lacom, iar starea de primă dezordine
are pentru planul a ceea ce s-a povestit
variante mai eficace în a examina vocaţia
efectelor
organizate în permanente împotriviri la
personaj

a doua voce:
am jucat, am pierdut, mă ridic de la masă.

concluzia grea, lentă, parţială
ceremonii de febră:
“locul” de spectator este revendicat aproape
doctrinar în
ţarcul strâmt de existenţe răvăşite.

Via Crucis
- nevroză -

Via Crucis
- prescripţii referitoare la singurătate -

pentru cine priveşte fix
orbul cu privirea dureroasă şi dispreţuitoare
vede moartea venind
titlul princiar, singurătatea
întinde mâna[1].
am putut lua aminte, era discipolul.
cred că îmi cerea să fiu foarte elogios.

[1] întotdeauna dinspre umărul stâng pornesc semnele
atâta timp cât se ştie că sunt semne.

Via Crucis
- prescripţii referitoare la post -

ar putea vorbi mănuşa stângă
atunci când mâna ce trebuie să poarte sărutul
nu există,
despre pâinea cruciaţilor şi porţile înguste -
dacă şi-ar ţine răsuflarea.
cum aura magică a ispititorului e în
puterea unei replici acide, care
obligă să nu anticipezi prea devreme,
ai în faţă mai mult decât nişte simple bagaje,
sunt valize cu faptele mele bune.

Via Crucis
- prescripţii referitoare la abstinenţa sexuală -

încerc pentru prima oară sentimetul tău
lăsat să transpire la doar câţiva paşi de spectatori,
în intimitate.

locul mi se pare aşezat vizibil în
centrul de greutate al unei ocazii solemne;
aş fi vrut să-l păstrez sau
să-l duc mai departe
porunca de oprire, mai cu seamă părţile senzualiste,
se referă doar la alternanţa
jocurilor frivole cu cele intelectuale.

despre demontarea mecanismului

Cât timp te simţi descris într-o succesiune de scenarii, relatarea în ceea ce te priveşte este doar lupta pentru recunoaşterea legilor scrierii viitoare.

Mai exact, acordul cu logica situaţiei şi dreptul la intimitate a personajelor, pentru că ne trebuie reconstituit măcar cu aproximaţie, încă de la început, numele sub care le vom chema.

Iar ca să-ţi poarte noroc, demontarea mecanismului începe cu buletinul meteo:

Exhibiţionism - faţă de această cădere în gol armele
propriei libertăţi nu îşi mai au rostul.
beneficiile în urma parcurgerii acestui
drum nu sunt cuantificabile,
diferitele obsesii se vor transforma
în contrariul lor sfârşind ca
repercu- siuni asupra personajelor.

Matrioşka

- buna-credinţă este una din insuficienţele
care
ne fac să suferim.
un efect scăpat percepţiei observatorului
în efortul de elimina discrepanţele dintre
cuvântul scris şi cuvântul citit.

“mai chinuie-mă o dată!”

- să inventezi ceva care să
merite, un punct de sprijin
pentru interlocutorii autorului;
fiinţe bidimensionale, ca exerciţii
continue de cercetare a
feţei din spatele sticlei.

Însemnări de proprietar

Puţine avertismente pot opri scrisul care curge pe această pagină, adică ceea ce nu ştie manuscrisul:

ziceri cuprinse în capitolul ticuri şi manii; o armă dintr-un anume punct de vedere, evident al autorului[1] sau o faptă cuvioasă, un fel de lămurire suplimentară de care obligatoriu trebuie ţinut seamă.

*

Străveziu, eşti genul de om psihanalizabil chiar şi numai de cine ştie ce înseamnă acest cuvânt fără să se uite în dicţionar.

Te împăunezi cu manuscrisul tău despre care crezi că e mai mult decât o culegere de texte. Nu păcăleşti pe nimeni, aversiunea ta e foarte veche, din vacanţa

*

personaj = informaţie

Gândeşti asta, te observ cum îţi închipui că e o invenţie a timpurilor moderne.

Noaptea trecută ai visat o mănăstire scufundată:

*

Necunoaşterea are o seducţie aparte; am convingerea că nu puteai face o descriere mai proastă

Avertisment

Rog cititorul să nu ia în seamă “însemnările de proprietar”, ele mi-au fost impuse de acest prim-cititor care sunt eu, iar ostilitatea care dublează ca o umbră ataşamentul, recunoştinţa, respectul lui faţă de mine, provin dintr-o tendinţă pulsională despre care nu mai vreau să vorbesc.

al dumneavoastră
om care scrie